

BAKLAGİLLER VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

“İklim değışikliği, gıda ve gıda dışı besin ürünlerinin yetiştirildiği alanların yer değiştirmesine de yol açmaktadır. Acil ve sürdürülebilir tedbirler alınmadığı sürece, iklim değışikliği, tehlide açık bölgeler ve popülasyonlar başta olmak üzere, zirai eko sistemler üzerinde baskı oluşturmaya devam edecektir.”

Gıda üretimi, gıda güvenliği ve iklim değışikliği doğaları gereği birbirleriyle bağlantılıdır. İster kuraklık, sel, tayfun isterse toprak asitleşmesi şeklinde olsun; iklim değışikliği, gıda üretiminin her aşamasını etkilemekte ve neticede gıdaların ücret kararlılıđı¹, mağdur yetiştirici toplulukları da bundan etkilenmektedir.

Etkisi, ürünler ve bölgelere göre değışiklik sergilese de; iklim değışikliği, küresel gıda güvenliğini daha da fazla risk altına sokmakta ve zayıf bölgelerde eksik beslenme tehlikesini arttırmaktadır². İklim değışikliği aynı zamanda, dünyada gıda ve gıda dışı mahsul üretimi yapılan alanların yer değiştirmesine de neden olmaktadır. Acil ve sürdürülebilir tedbirler alınmadığı sürece, iklim değışikliği, tehlide açık bölgeler ve popülasyonlar başta olmak üzere, zirai eko sistemler üzerinde baskı oluşturmaya devam edecektir.

DAYANIKLILIĞIN ARTTIRILMASI

Tarımsal üretimde bakliyatın kullanılmaya başlanması, iklim değışikliğine karşı dayanımın arttırılmasında önemli bir rol oynayabilir. Diğer mahsulle birlikte aynı anda yetiştirilebilen güvercin bezelyesi gibi bakliyat ürünlerini içeren tarımsal ormancılık sistemler, çiftçilere gelir kaynaklarını çeşitlendirmelerine yardımcı olmak suretiyle, gıda güvenliklerini sürdürebilmelerine yardımcı olmaktadır. Tarımsal ormancılık sistemleri, zorlu iklim koşullarına daha fazla dayanıklıdırlar, zira bakliyat ürünleri çoğu mahsule nazaran daha serttir ve toprağı besleyici özelliğe sahiptir. Yetiştiriciler, bir sonraki ürün verimine olumlu etki sağlayacak şekilde, ürün verimliliğinde bir artış gözlemlemektedir. Adaptasyona ek olarak, ağaçların ve dolayısıyla tarımsal hayvancılık sistemlerinin, tarla ürünlerinin tek başlarına çektiklerinden daha fazla karbon tuttıkları unutulmamalıdır³. Bakliyat ürünleri, iklim değışikliğine adapte olurken ve aynı zamanda da bunun etkilerini hafifletilmesine katkı sağladıklarından, iklime karşı dayanıklıdırlar.

DAHA İYİ TÜRLER

Bakliyat ürünleri, gelişmiş türlerin elde edilip yetiştirilebildiği oldukça geniş bir genetik çeşitliliğe sahiptir. Bu çeşitlilik, özellikle önemli bir özelliktir, çünkü iklime daha fazla dayanıklı türler geliştirilebilmektedir. Örneğin, Uluslararası

Tropik Tarım Merkezinde görevli bilim adamları Őu an ürünlerin normal Őartlarda rahatlıkla yetişebildikleri ısıların üzerinde yetiŐtirilebilecek bakliyat türleri üzerinde çalıŐmaktadır. İklim uzmanları, sıcaklık stresinin, önümüzdeki on yıllarda fasulye üretimini tehdit edecek en önemli unsur olacağını ileri sürdüklerinden; iyileŐtirilmiŐ bu bakliyat türleri, özellikle düşük girdili tarımsal üretim sistemleri için kritik önem taŐımaktadır.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ ADAPTASYONU İÇİN GEN BANKALARININ ÖNEMİ

Uluslararası Tarımsal AraŐtırmalar merkezleri DanıŐma Grubunun gen bankalarında ve ulusal ve uluslararası gen bankalarında korunan bakliyat ürünlerinin ve yabancı akrabalarının genetik malzemesi, iklim deđiŐikliğine adaptasyon konusunda olumlu bir yatırım olarak görölmektedir. Bu gen bankalarında saklanan genetik kaynaklar, Gıda ve Tarıma yönelik Bitki Genetik Kaynaklarıyla ilgili Uluslararası AnlaŐma gereği varılan mutabakat ile FAO gözetimi altında tutulmaktadır. Bu kaynaklara, gıda ve tarım alanında araŐtırma, yetiŐtirme ve eğitim amaçlı olarak ücretsiz bir Şekilde eriŐilebilmektedir. Diğer bir deyiŐle, gelecekteki iklim senaryolarına adaptasyon amacıyla ihtiyaç duyulan özellikler, gen bankaları ağında korunan gene havuzundan temin edilebilmektedir.

EKOLOJİK AYAK İZİ

Daha etkili olan tarımsal uygulamalar, sera gazı emisyonlarını ve bunun neticesinde de gübreleme ihtiyacını ciddi ölçüde düşürebilmektedir. Bakliyat ürünleri bu anlamda önemli bir rol oynamaktadır. Entegre besin öğelerinin yönetimi dahil, gübrelerin daha iyi yönetilmesinin, gübrelemenin zamanının daha iyi bir Şekilde belirlenmesi ve hassas tarım yapılmasının yanı sıra; bakliyat ürünleri iklim değişikliği etkilerinin azaltılması anlamında önemli bir rol oynamaktadır. Ürün rotasyonlarına dahil edilen bakliyat ürünleri, verimi arttırmak için bir sonraki mahsule kısmen aktarılan azotu dengelemek amaçlı simbiyotik mikropları kullanmaktadır. Hayvan yemi bakliyatı/ot karıŐımlarında, azot bakliyattan ota aktarılır ve mera geliŐimi desteklenir. Hayvan yemine eklendiğinde, bakliyat ürünlerinin yüksek protein içeriği, besin dönüŐüm oranının artmasına katkı sağlarken geviŐ getiren hayvanlardan açığa çıkan metan emisyonlarını düşürür ve aynı zamanda sera gazı emisyonlarını azaltır.

DAHA FAZLA SÜRDÜRÜLEBİLİR EKO SİSTEMLERE YÖNELİK POLİTİKALAR

Günümüzde politikacıların ve tarım uzmanların karşı karşıya olduğu açmaz durum Őudur; doğal kaynakları daha da fazla bozmadan ve iklim deđiŐikliğine katkı sağlayarak geliŐen bir nüfus için yeterli besinleri nasıl üreteceğiz. Tarımsal

politikaların, ayrı olarak değil sosyal ve ekonomik politikalarla hep birlikte geliştirilmesi gerekir. Açlığın ortadan kaldırılması ve geçim kaynaklarının geliştirilmesi amacıyla, üreticiler, hayvancılar, balıkçılar ve tüketicilerin bu politikaların merkezinde yer alması gerekir.

ÖNEMLİ GERÇEKLER

Global olarak yaklaşık 190 milyon hektarlık bakliyat ürününün, toprakta beş-yedi milyon ton azota katkı sağladığı tahmin edilmektedir. Baklagiller, kendi azotlarını ayarlayabildiğinden, organik ve sentetik daha az gübreye ihtiyaç duyarlar bu şekilde sera gazı emisyonlarının azaltılmasında rol oynarlar.

Bakliyat ürünlerinin mahsul rotasyonlarına dahil edilmesi, toprak erozyonu ve fakirleşme risklerini azaltır.

Karışık ekim yöntemi veya bakliyat ürünleriyle mahsul rotasyonu yapılması gibi çoklu mahsul sistemleri, tekli mahsul sistemlerine kıyasla daha yüksek toprak karbon tutma potansiyeline sahiptir.

Global bakliyat üretimi, 1968 yılında yaklaşık beş milyon hektarken 2007 yılında 3.9 milyona düşmüştür.

Kaynak: Millermagazine